

## GVERIĆ TUGOMIR

DATUM I MJESTO ROĐENJA: 23.05.1957., Virovitica  
NACIONALNOST: Hrvat  
ZANIMANJE: Liječnik, kirurg

ISKAZ/IZJAVA SE ODNOSI NA:

Period od ožujka 1992., pa dalje, tijekom 1993. godine; područje BiH

SVOJSTVO U KOJEM JE SVJEDOK BIO PRISUTAN:

Sanitetski stožer

VEZA GENERALA PRALJKA S DOGAĐAJIMA NA KOJE SE  
ISKAZ/IZJAVA ODNOSI:

Osnivanje Sanitetskog stožera; suradnja s Muslimanima; pružanje pomoći Muslimanima i tijekom sukoba. Sastanak s generalom Praljkom i organizacija evakuacije ranjenika iz Jajca

## SAŽETAK

### Iskaz, 42 stranice

Kirurg, radi u bolnici «Sveti Duh». Uključuje se na početku rata u rad Kriznog stožera zdravstva u Hrvatskoj. Vukovar, Pakrac, Lipik, Kutina, Novska, Lipovljani i td. Početkom ratnih događanja u BiH uključuje se u osnivanje Ratnog saniteta. Dr. Gverić, dr. Kolak. Odlaze u Hercegovinu 6. ožujka 1992. godine

Formiranje Sanitetskog stožera u Tomislavgradu. Kako je zamišljen, što je trebao obuhvaćati, koja mjesta je trebalo organizirati. Sanitetski stožer u svojoj zamisli i realizaciji nije pravio razlike između Muslimana i Hrvata

Liječnici tada nisu shvaćali što se sprema i trebalo je puno energije da ih se pokrene

Proces osnivanja ratnih bolnica: Tomislavgrad, Grude, Prozor, Neum, Metković, Novi Travnik, Travnik, Vareš. Zenica, Žepče, Kiseljak. Situacija u Mostaru. Psihijatrijski bolesnici na prvoj vatrenoj liniji

Pomoć koju su Split i Zagreb davali prema Bosni

Letci koje je Stožer štampao i dijelio vojsci, o postupanju s ranjenima i zarobljenima. Edukacija koja je provođena.

Dolazak zagrebačkih studenata medicine koji idu po mjestima i s lutkom za reanimaciju educiraju ljude.

Ljeto 1992., dobra suradnja liječnika s TO BiH

Dolaskom ABiH, od jeseni 1992., mijenjaju se ljudi i smanjuje se kooperabilnost. Postaje službeno, hladno, osjeća se netrpeljivost

Sanitet ima crvene kape i nose dvije značke: šahovnicu i ljiljane.

Doktor Šuko, zadužen za sanitet u Jablanici; kontakt osoba s kojom su Gverić i ostali surađivali

Doktor Šuko u kolovozu 1992. godine javlja da se na vratima bolnice u Jablanici pojavio natpis «Zabranjen ulaz psima i HVO-u» (ili ... Hrvatima – Gverić se ne sjeća točno).

Situacija s Jajcem, rujna 1992. godine, pokušaj pružanja pomoći, izvlačenje ranjenika.

Nabavka oklopnog sanitetskog autobusa

Susret s Praljkom; razgovor o autobusu i pružanju pomoći Jajcu

Preuzimanje oklopnog autobusa i put do Jajca.

Natezanje sa zapovjednikom u Jajcu (Šehalić ili Šehović)

Nakon prvog izvlačenja iz Jajca slijedi susret s Praljkom pa novi odlasci u Jajce. Oklopni autobus ide nekoliko puta u izvlačenje ranjenika.

Svi ranjenici izvučeni su jedino na ovaj način, Hrvati, Muslimani, svi.

Sanitetski stožer je računao na bolnice u Novom Travniku, Travniku, Zenici; međutim kad je došlo do sukoba s Muslimanima, bolnice koje su bile pod muslimanskom kontrolom više nisu mogle biti korištene

Zato Nova Bila postaje centralna bolnica u Srednjoj Bosni. Bolnica Nova Bila je gađana ne od Srba nego od Muslimana. Jako puno civila je tamo stradalo. Počeci organizacije evakuacije ranjenih iz Bile.

Muslimani gađaju sanitetske helikoptere

Mostar 1993. godine. Pokušaji suradnje na razini Saniteta ove i one strane. Davanje pomoći u sanitetskom materijalu; zbrinjavanje muslimanskih ranjenika u našim bolnicama.

Inicijativa hrvatske strane da se naprave zajedničke bolnice uz Neretvu; da u to bude vanteritorijalno područje saniteta koje pomaže svima ranjenima. Ljeto 1993. godine, Mostar; dopis Arifa Pašalića kojim on traži sanitetski materijal i vozila za muslimansku stranu. Praljak odobrava davanje pomoći. Španjolski bataljun koji treba snimiti primopredaju sanitetskog materijala

Sally Baker. Njezini pokušaji, evakuacija djeteta s istočne obale

Ambulanta na Heliodromu u kojoj je bio sanitetski materijal, i u kojoj su bili muslimanski liječnici odvedeni na Heliodrom. Mogli su tamo raditi i pružati pomoć ostalim Muslimanima

Ljeto 1993., Mostar, evakuacija pacijenata psihijatrije, iz Mostara za Italiju

1993. godina, inicijativa da se evakuiraju djeca s težim bolestima u Milano. Neočekivano velik broj malignih limfoma kod djece.

Proljeće 1993. godine kad su liječnici iz Konjica dojavili da Muslimani spremaju krvavi Uskrs u Konjicu

Pokušaj da se dođe do ranjenika u Vrcima, Konjicu, Doljanima; neuspješno. Spominje Vehbiju Karića

Susreti s Praljkom, dojmovi iz tih susreta. Zašto su se obraćali Praljku